

Omówienie projektu PZO cz. 2 (cele działań ochronnych, działania ochronne, monitoring)

Piotr Świętochowski, Tomasz Tumiel, Michał Korniluk

III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy

Rutki-Kossaki

25 czerwca 2024 r.

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Białymstoku

Przedmioty ochrony OSO Bagno Wizna

- ❖ Przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Bagno Wizna PLB200005 są gatunki ptaków wymienione w Standardowym Formularzu Danych (SDF) obszaru z „oceną ogólną znaczenia obszaru” A, B lub C,
- ❖ 16 gatunków ptaków objętych art. 4 lub art. 7 dyrektywy 2009/147/WE.

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska
A294	wodniczka	Acrocephalus paludicola
A055	cyranka	Anas querquedula
A222	uszatka błotna	Asio flammeus
A196	rybitwa białowąsa	Chlidonias hybridus
A198	rybitwa białoskrzydła	Chlidonias leucopterus
A197	rybitwa czarna	Chlidonias niger
A084	błotniak łąkowy	Circus pygargus
A122	derkacz	Crex crex
A154	dubelt	Gallinago media
A338	gąsiorek	Lanius collurio
A160	kulik wielki	Numenius arquata
A151	batalion	Calidris pugnax
A119	kropiatka	Porzana porzana
A195	rybitwa białoczarna	Sterna albifrons
A193	rybitwa zwyczajna	Sterna hirundo
A307	jarzębatka	Sylvia nisoria

A084 błotniak łąkowy *Circus pygargus*

Liczebność wg SDF: **13-14 par**

Ocena ogólna SDF: **C**

Akt. liczebność: **2-3 pary (2023)**

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **U1**

Siedlisko: **FV**

Szansa zachowania gatunku: **U1**

A084 błotniak łąkowy *Circus pygargus*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku w stanie ochrony U1 czyli na poziomie minimum 2 par.
2. Utrzymanie siedliska gatunku co najmniej w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 5 000 ha.

A084 błotniak łąkowy *Circus pygargus*

Lokalizacja działań ochronnych

Mimo dostępności optymalnych siedlisk lęgowych gatunek nielicznie gniazdujący, nie przewiduje się specyficznych działań ochronnych dla gatunku w zakresie ochrony siedlisk

Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>	Dwa liczenia na 10 punktach obserwacyjnych w terminach: 5–25 maja i 1–20 lipca (zgodnie z metodyką GIOŚ).	Liczenia na punktach monitoringowych (zgodnie z załączoną warstwą wektorową)	RDOŚ w Białymstoku Raz na 3 lata.

A055 cyranka *Anas querquedula*

Liczebność wg SDF: **33-38 par**

Ocena ogólna SDF: C

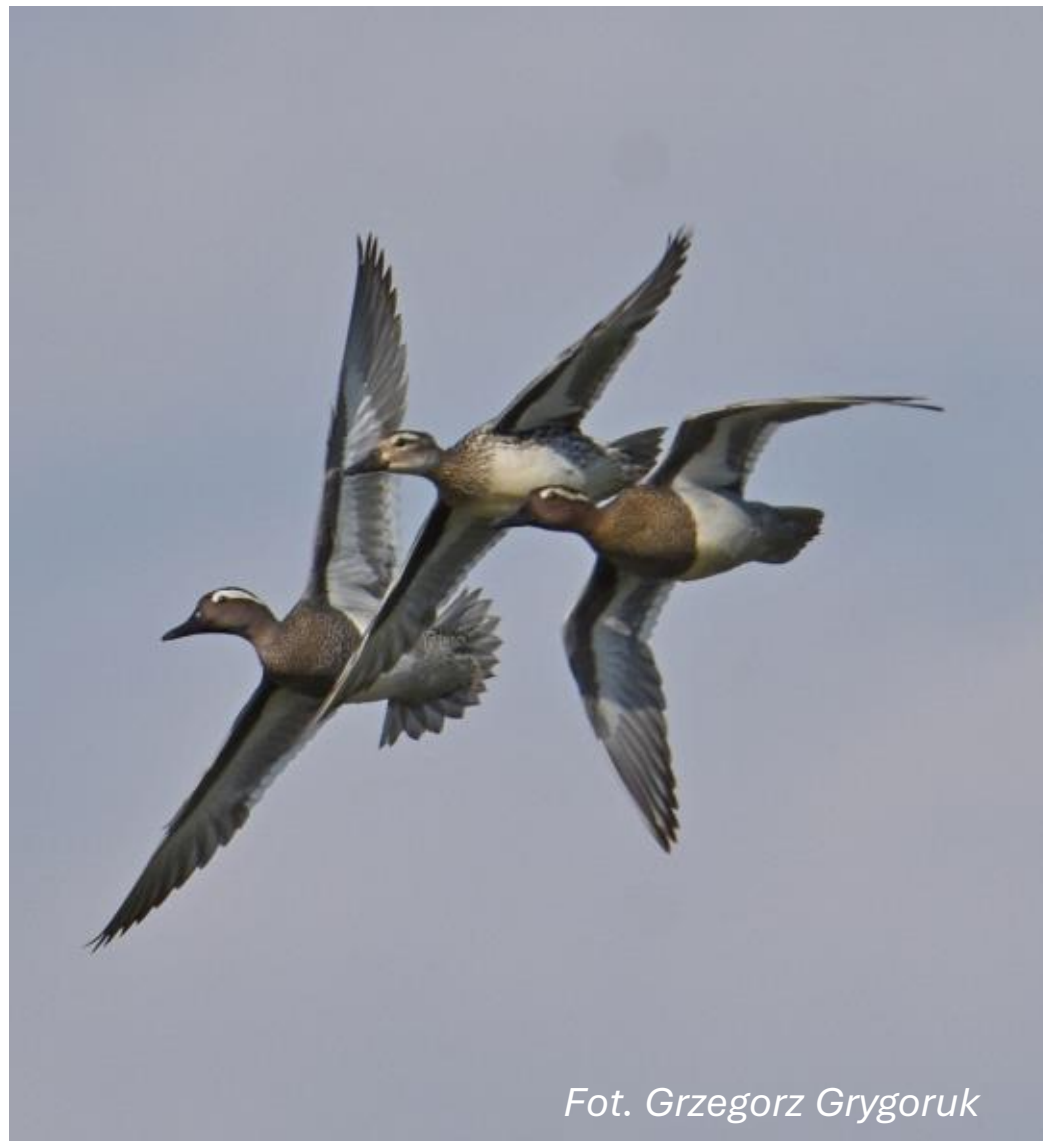
Akt. liczebność: **35-46 par** (2023)

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **FV**

Siedlisko: **FV**

Szansa zachowania gatunku: **U1**

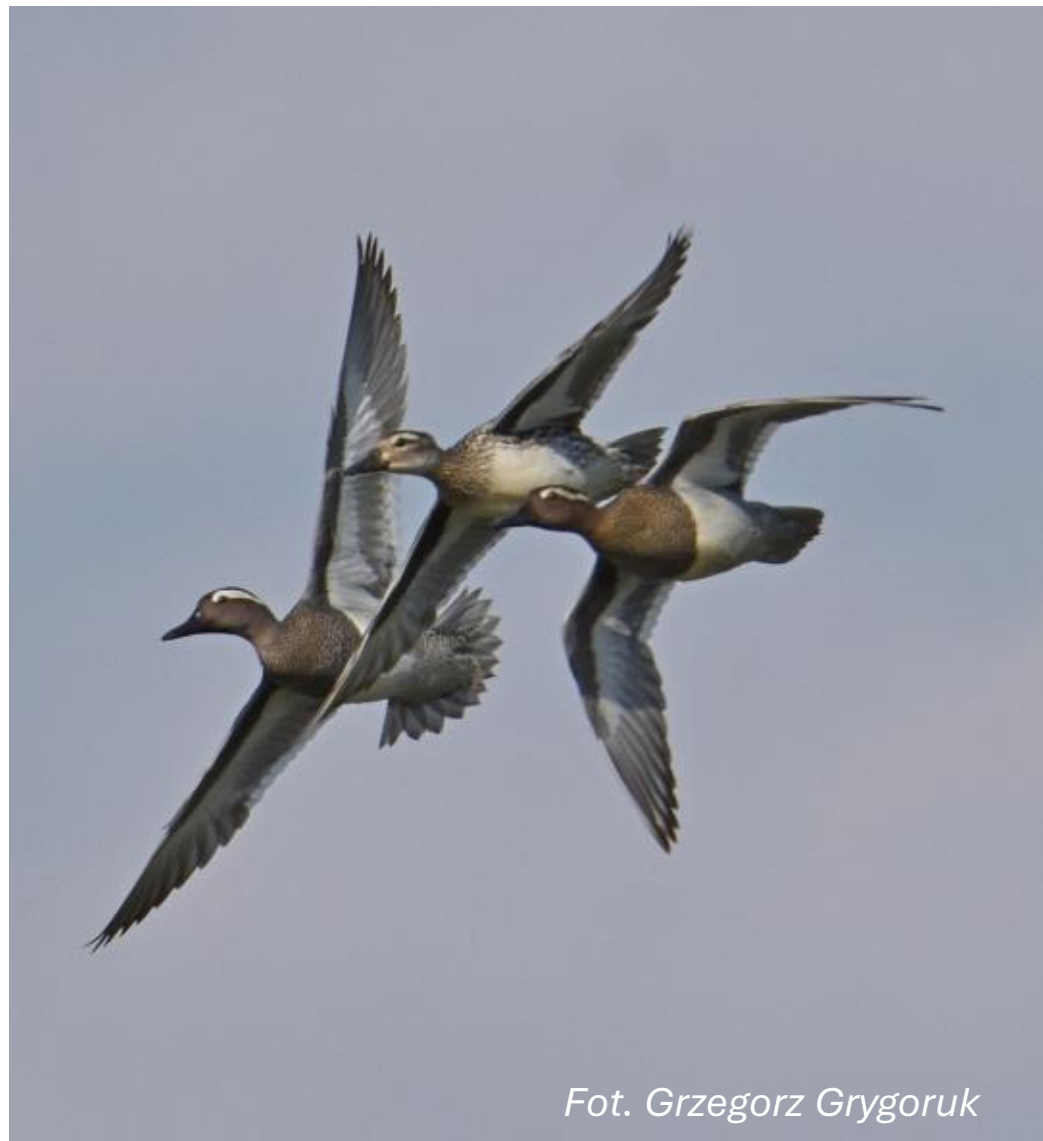

Fot. Grzegorz Grygoruk

A055 cyranka *Anas querquedula*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku w stanie ochrony FV czyli na poziomie minimum 33 par.
2. Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 1000 ha.

Fot. Grzegorz Grygoruk

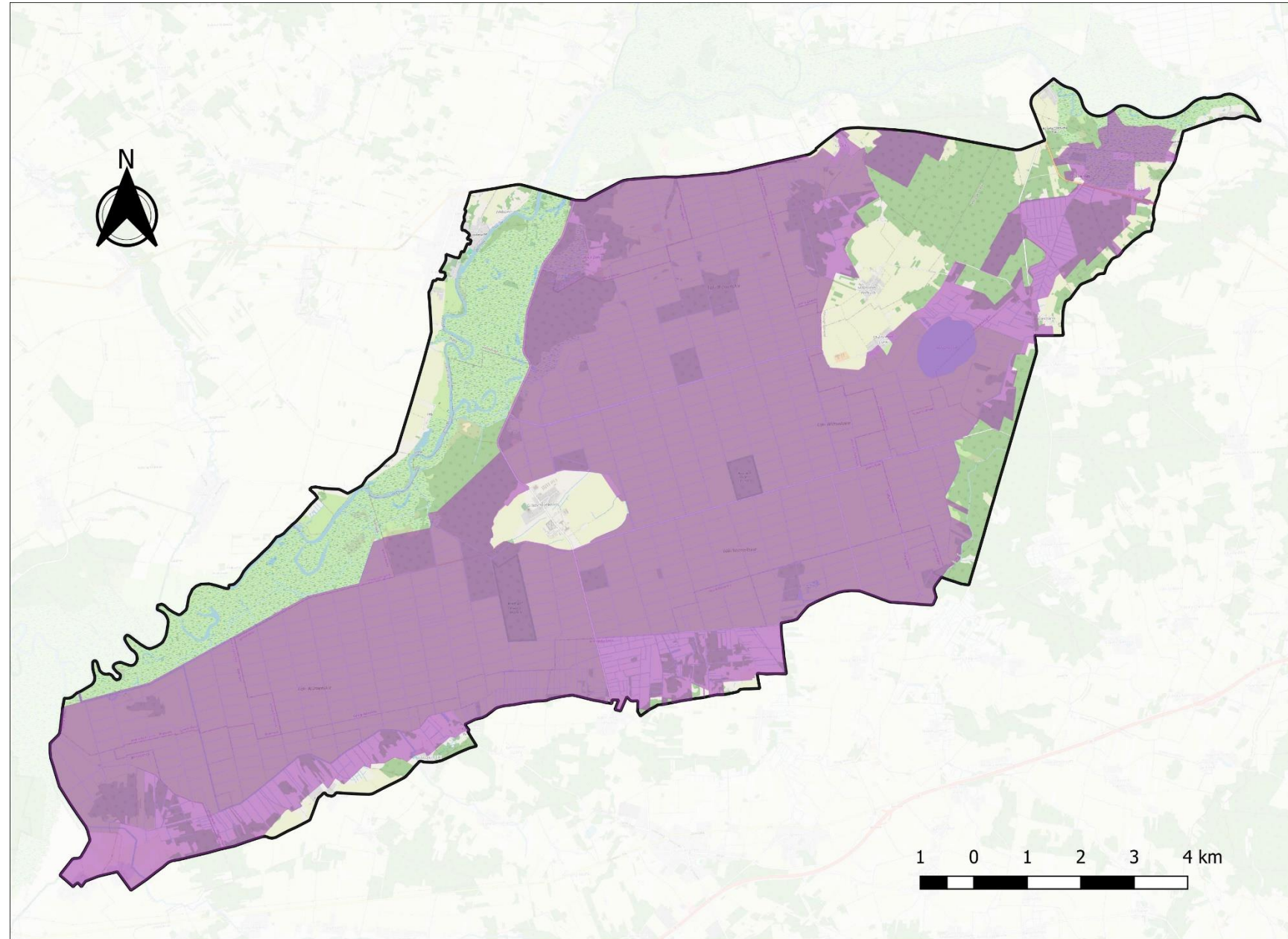
Działania ochronne

Dotyczące ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<p>A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i></p> <p>A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i></p> <p>A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i></p> <p>A154 Dubelt <i>Gallinago media</i></p>	<p>Ograniczenie presji drapieżników na lęgi poprzez zmniejszenie populacji lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) i jenota azjatyckiego (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)</p>	<p>Wyznaczony obszar Ostoji Bagno Wizna (zgodnie z załączoną warstwą wektorową)</p>	<p>RDOŚ w Białymstoku, co 3 lata</p>

A055 cyranka
Anas querquedula

**Lokalizacja
działań
ochronnych**

 Lokalizacja działań ochronnych

 OSO Natura 2000 Bagnó Wisna

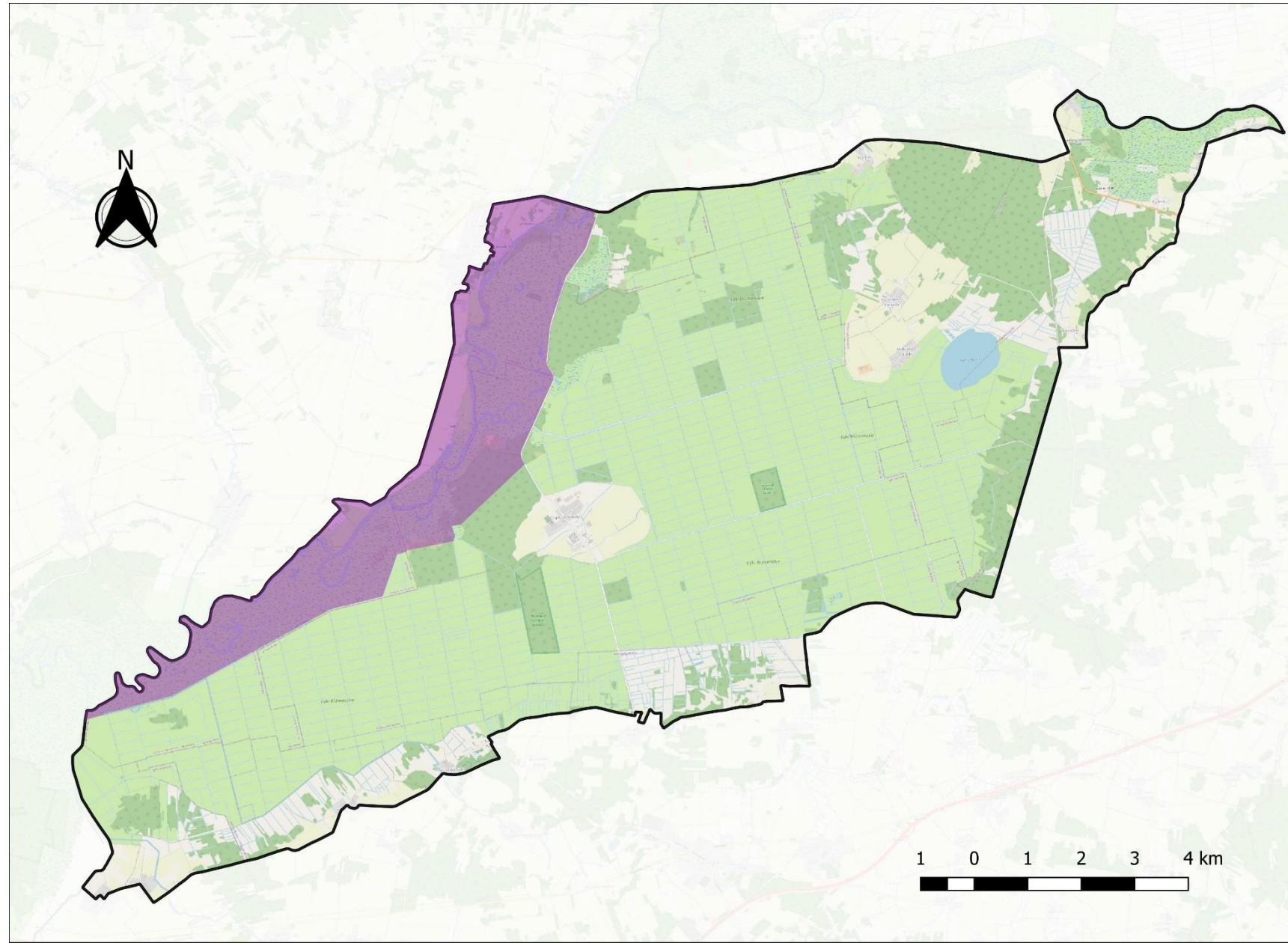
Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A055 Cyranka Anas querquedula	Zaleca się przeprowadzenie trzech kontroli w terminach: 10.04-20.04, 21.04-05.05, 06.05-15.05 (Chylarecki i in 2015). Indeks liczby faktycznie gniazdujących par (lub samic) na danym terenie jest liczbą obserwowanych kaczorów, co w literaturze określane jest, jako „ekwiwalent par lęgowych”. Podczas każdego liczenia notowano dokładną lokalizację wszystkich osobników z podziałem na ich zgrupowania, gdyż stad powyżej 4 samców nie włącza się do populacji lęgowej (zgodnie z metodyką GIOŚ).	Wyznaczony obszar Ostoji Bagno Wizna (zgodnie z załączoną warstwą wektorową).	RDOŚ w Białymstoku Raz na 3 lata.

A055 cyranka
Anas querquedula

**Lokalizacja
działań
ochronnych**

 Lokalizacja działań ochronnych

 OSO Natura 2000 Bagno Wizna

A222 uszatka błotna *Asio flammeus*

Liczebność wg SDF: **brak danych**

Ocena ogólna SDF: C

Akt. liczebność: 0-1

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **U2**

Siedlisko: **U1**

Szansa zachowania gatunku: **U1**

Fot. Piotr Świętochowski

A222 uszatka błotna *Asio flammeus*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku w stanie ochrony U2 czyli na poziomie lęgów efemerycznych.
2. Utrzymanie siedliska gatunku co najmniej w stanie ochrony U1.

A222 uszatka błotna *Asio flammeus*

Lokalizacja działań ochronnych

**Gatunek efemerycznie lęgowy,
nie przewiduje się specyficznych działań ochronnych
dla gatunku w zakresie ochrony populacji i siedlisk**

A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*

Liczebność wg SDF: **1-106 par**

Ocena ogólna SDF: B

Akt. liczebność: **0** (2021-2023)

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **U2**

Siedlisko: **U1**

Szansa zachowania gatunku: **U1**

Fot. Grzegorz Grygoruk

A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku w stanie ochrony U2 czyli na poziomie lęgów efemerycznych.
2. Utrzymanie siedliska gatunku co najmniej w stanie ochrony U1 na powierzchni minimum 200 ha.

Fot. Grzegorz Grygoruk

A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*

**Gatunek efemerycznie lęgowy,
nie przewiduje się specyficznych działań ochronnych
dla gatunku w zakresie ochrony populacji i siedlisk**

A198 rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

Liczebność wg SDF: **350-400 par**

Ocena ogólna SDF: C (B)

Akt. liczebność: **6-130 par** (2021-2023)

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **U1**

Siedlisko: **U1**

Szansa zachowania gatunku: **U1**

Fot. Grzegorz Grygoruk

A198 rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku co najmniej w stanie ochrony U1 czyli na poziomie minimum 5 par.
2. Utrzymanie siedliska co najmniej w stanie ochrony U1 na powierzchni minimum 200 ha.

Fot. Grzegorz Grygoruk

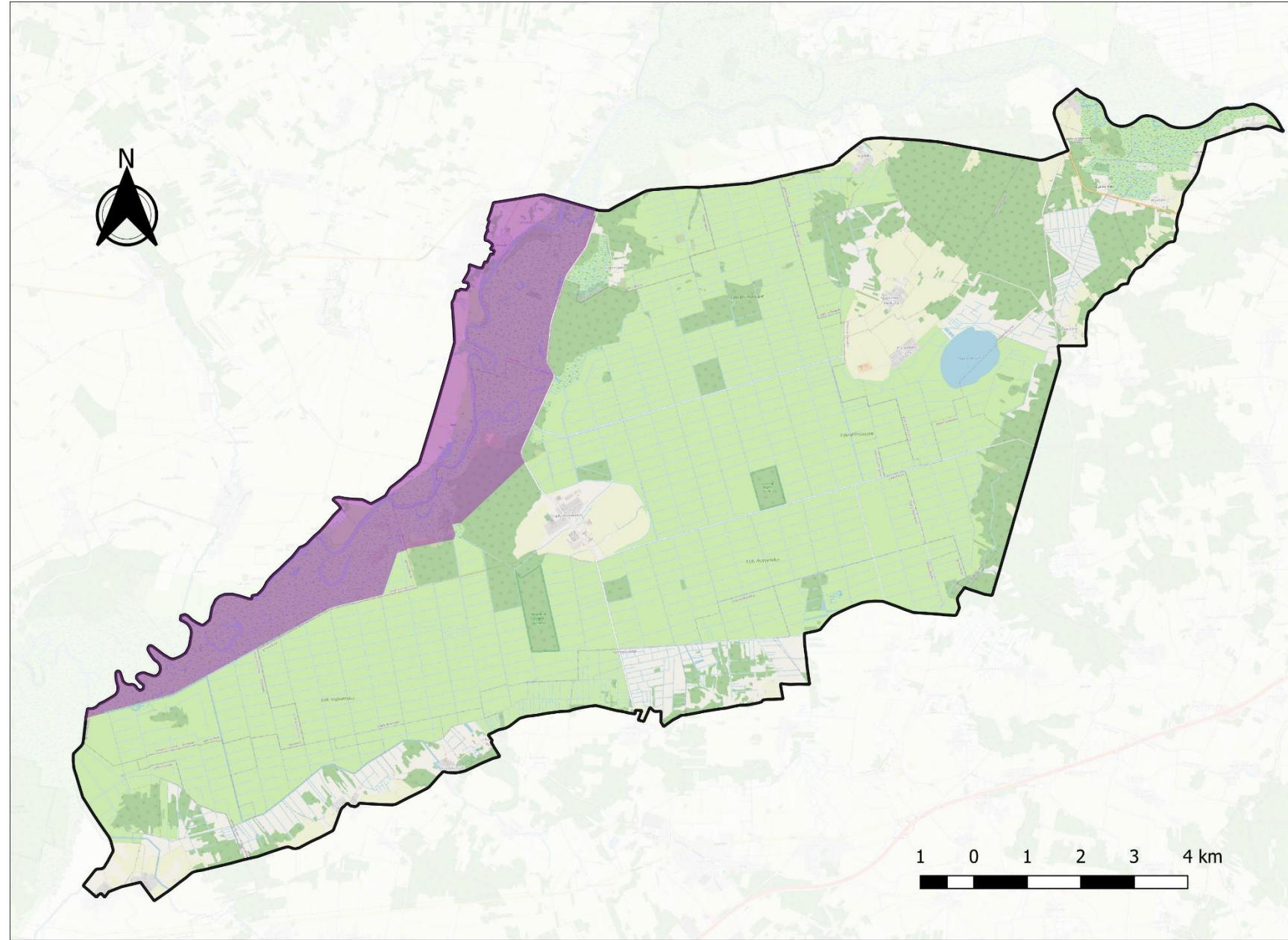
Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A198 Rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i>	Monitoring gatunku na wszystkich potencjalnych siedliskach w obszarze wraz z określeniem sukcesu gniazdowego oraz przyczyn strat w lęgach. Ptaki dorosłe, pisklęta oraz gniazda w koloniach będą liczone podczas trzech kontroli w terminach 15-25 maja, 15-25 czerwca oraz 1-15 lipca (zgodnie z metodyką GIOŚ).	Obszar doliny zalewowej (zgodnie z załączoną warstwą wektorową)	RDOŚ w Białymstoku Raz na 3 lata

A198
rybitwa białoskrzydła
Chlidonias leucopterus

**Lokalizacja działań
ochronnych**

 Lokalizacja działań ochronnych

 OSO Natura 2000 Bagno Wizna

Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A198 Rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i>	W obszarze prowadzony jest monitoring gatunku w ramach PMŚ realizowanego przez GIOŚ (Monitoring Rybitw Bagiennych). Obejmuje on przeważającą część siedlisk gatunku w obszarze i jest wystarczający do monitorowania stanu populacji.	Powierzchnie PMŚ	GIOŚ

A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*

Liczebność wg SDF: **6 par**

Ocena ogólna SDF: B

Akt. liczebność: **16-52 par** (2021-2023)

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **FV**

Siedlisko: **U1**

Szansa zachowania gatunku: **U1**

A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku w stanie ochrony FV czyli na poziomie minimum 20 par.
2. Utrzymanie siedliska co najmniej w stanie ochrony U1 na powierzchni minimum 200 ha.

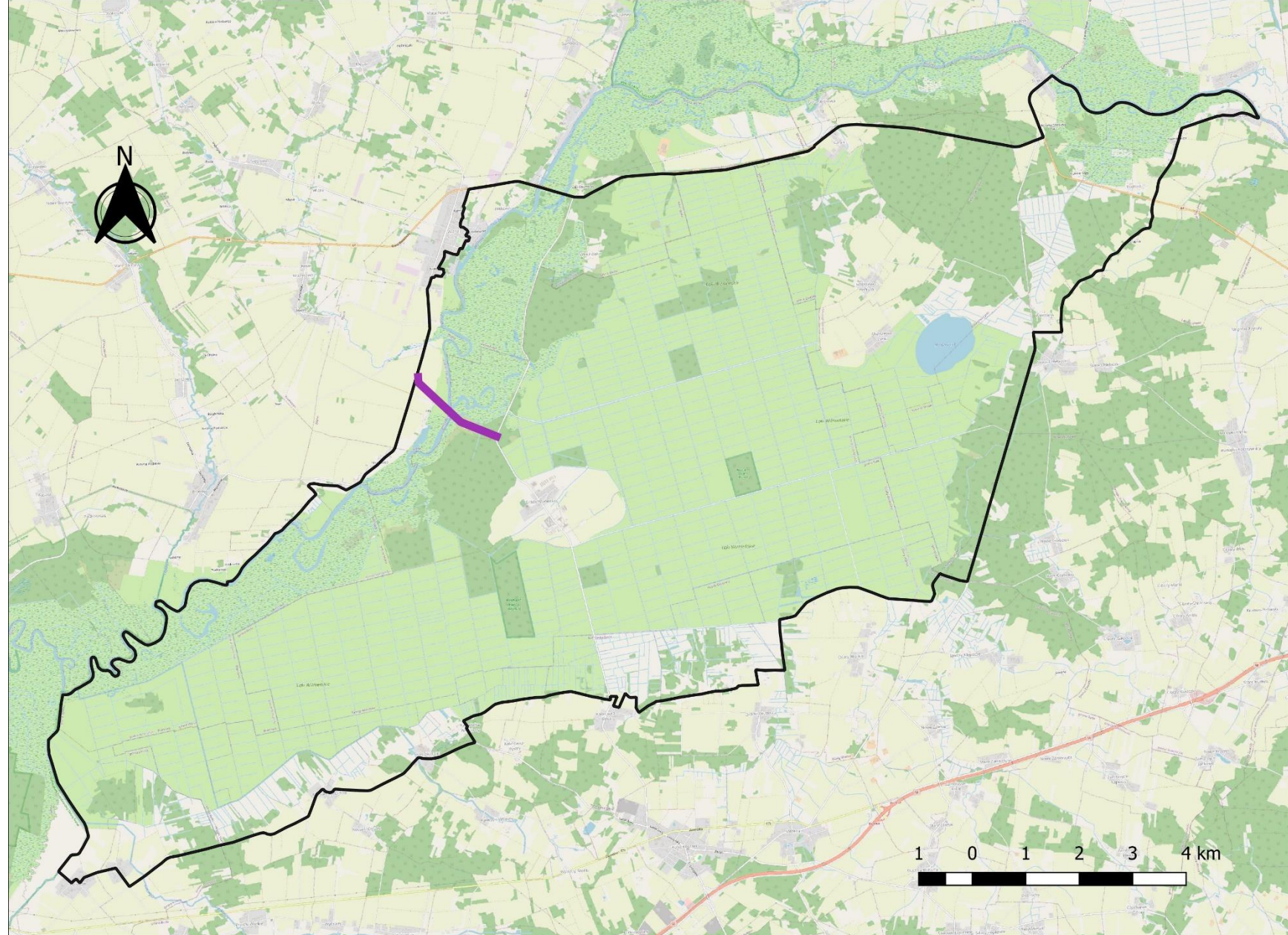
Działania ochronne

Dotyczące ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> A198 Rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i>	Zmniejszenie śmiertelności ptaków w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi poprzez oznaczenie ich w terenie i instalacje urządzeń minimalizujących kolizyjność	Linie energetyczne w obszarze (zgodnie z załączoną warstwą wektorową)	PGE na podstawie porozumienia z RDOŚ

A197 rybitwa czarna
Chlidonias niger

**Lokalizacja działań
ochronnych**

 Lokalizacja działań ochronnych

 OSO Natura 2000 Bagno Wizna

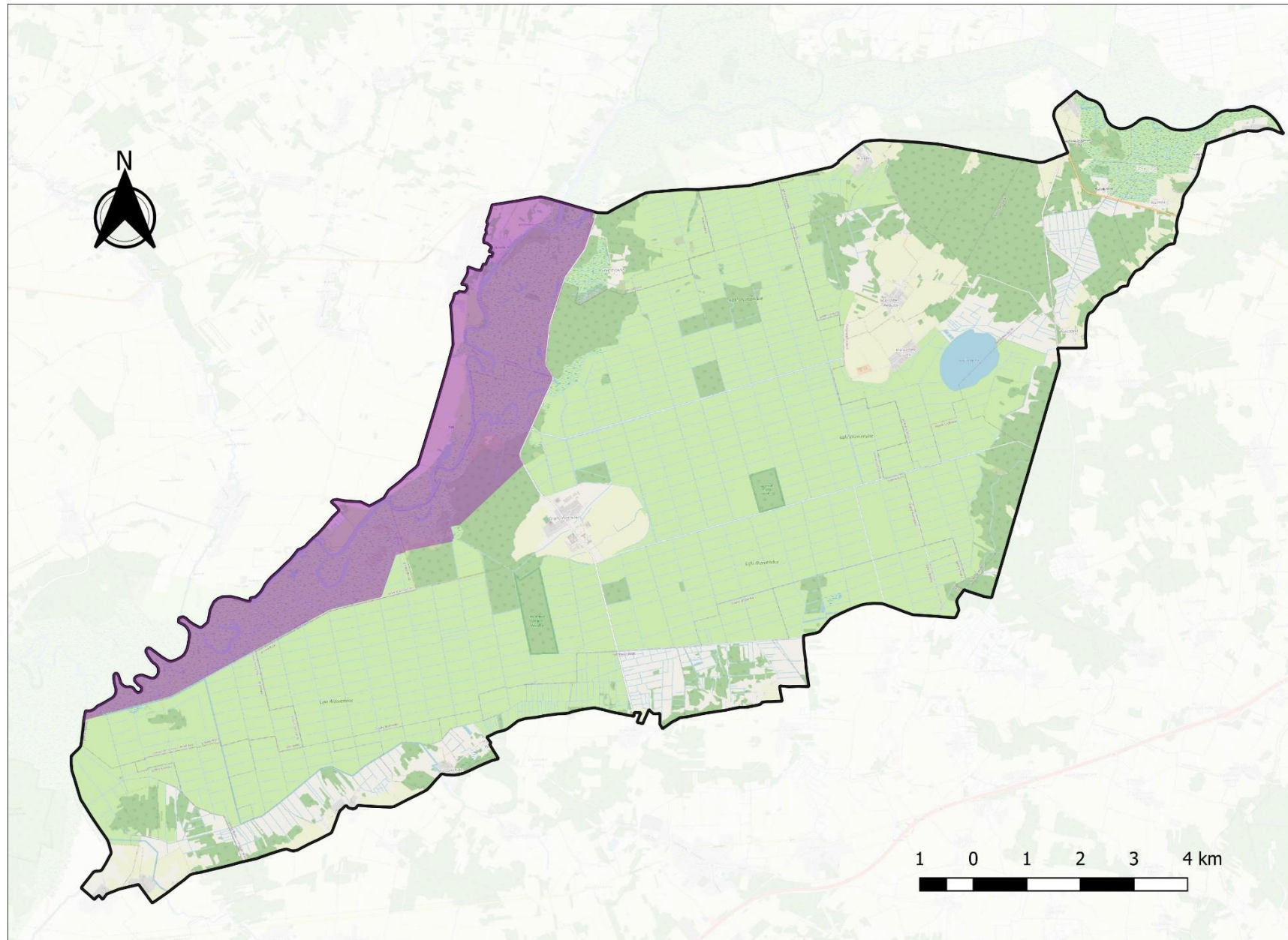
Działania ochronne

Dotyczące ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<p>A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i></p> <p>A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i></p> <p>A198 Rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i></p>	<p>Ograniczenie presji drapieżników na lęgi poprzez odłów wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>).</p> <p>Działania powinny być realizowane zarówno przed sezonem lęgowym jak i w jego trakcie.</p>	<p>Obszar doliny zalewowej (zgodnie z załączoną warstwą wektorową)</p>	<p>RDOŚ w Białymstoku co trzy lata</p>

A197 rybitwa czarna
Chlidonias niger

**Lokalizacja działań
ochronnych**

 Lokalizacja działań ochronnych

 OSO Natura 2000 Bagno Wizna

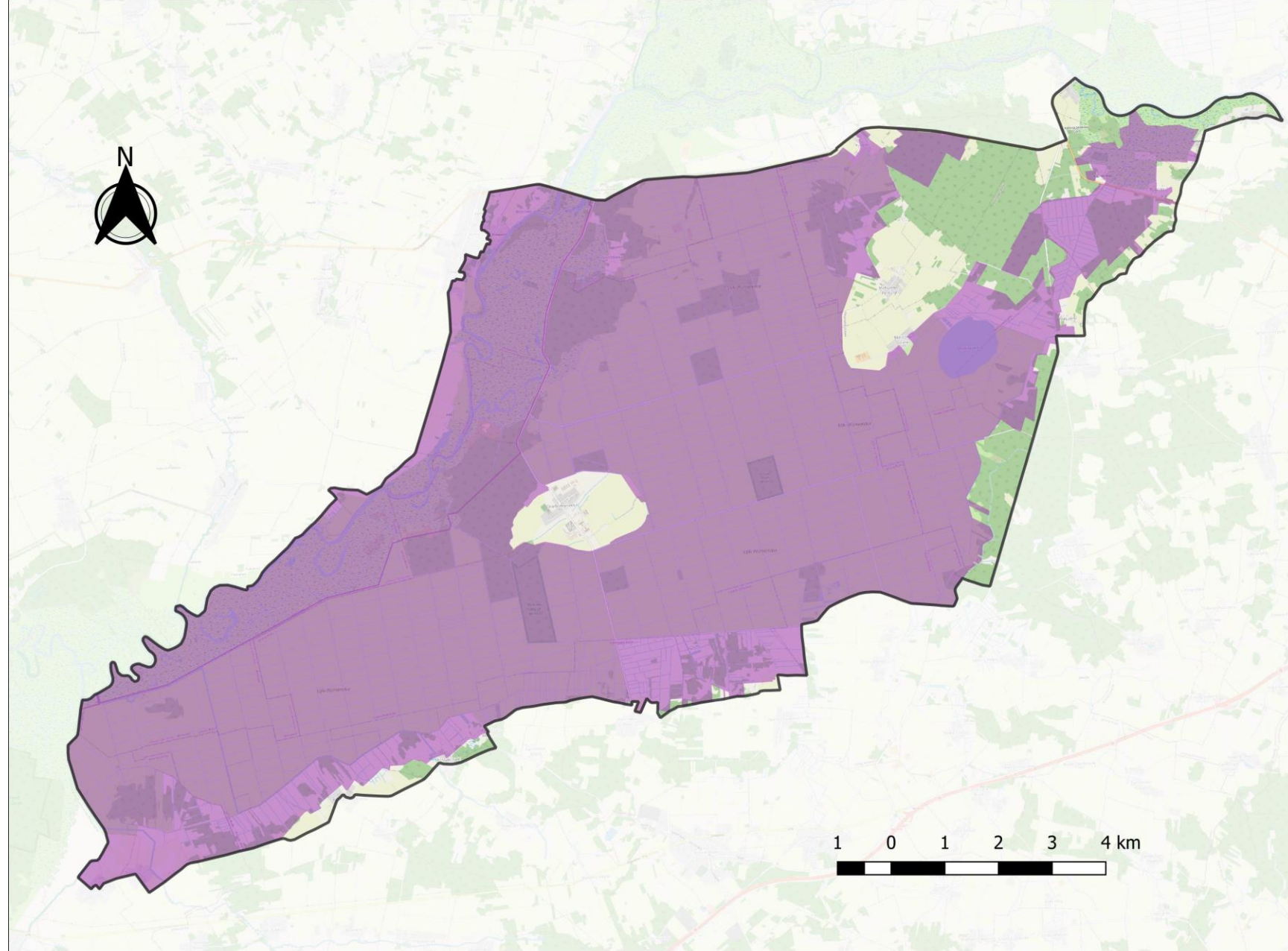
Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	Monitoring gatunku na wszystkich potencjalnych siedliskach w obszarze wraz z określeniem sukcesu gniazdowego oraz przyczyn strat w lęgach. Ptaki dorosłe, pisklęta oraz gniazda w koloniach będą liczone podczas trzech kontroli w terminach 15-25 maja, 15-25 czerwca oraz 1-15 lipca (zgodnie z metodyką GIOŚ).	Cały Obszar Ostoi Bagno Wizna	RDOŚ w Białymstoku Raz na 3 lata

A197
rybitwa czarna
Chlidonias niger

**Lokalizacja
działań
ochronnych**

lokalizacja działań ochronnych

OSO Natura 2000 Bagno Wizna

Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	W obszarze prowadzony jest monitoring gatunku w ramach PMŚ realizowanego przez GIOŚ (Monitoring Rybitw Bagiennych). Obejmuje on przeważającą część siedlisk gatunku w obszarze i jest wystarczający do monitorowania stanu populacji.	Powierzchnie PMŚ	GIOŚ co roku

A119 kropiatka *Porzana porzana*

Liczebność wg SDF: **11 samców**

Ocena ogólna SDF: C

Akt. liczebność: **28 samców (2023)**

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **FV**

Siedlisko: **FV**

Szansa zachowania gatunku: **U1**

A119 kropiatka *Porzana porzana*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku w stanie ochrony FV czyli na poziomie minimum 20 samców.
2. Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 1000 ha

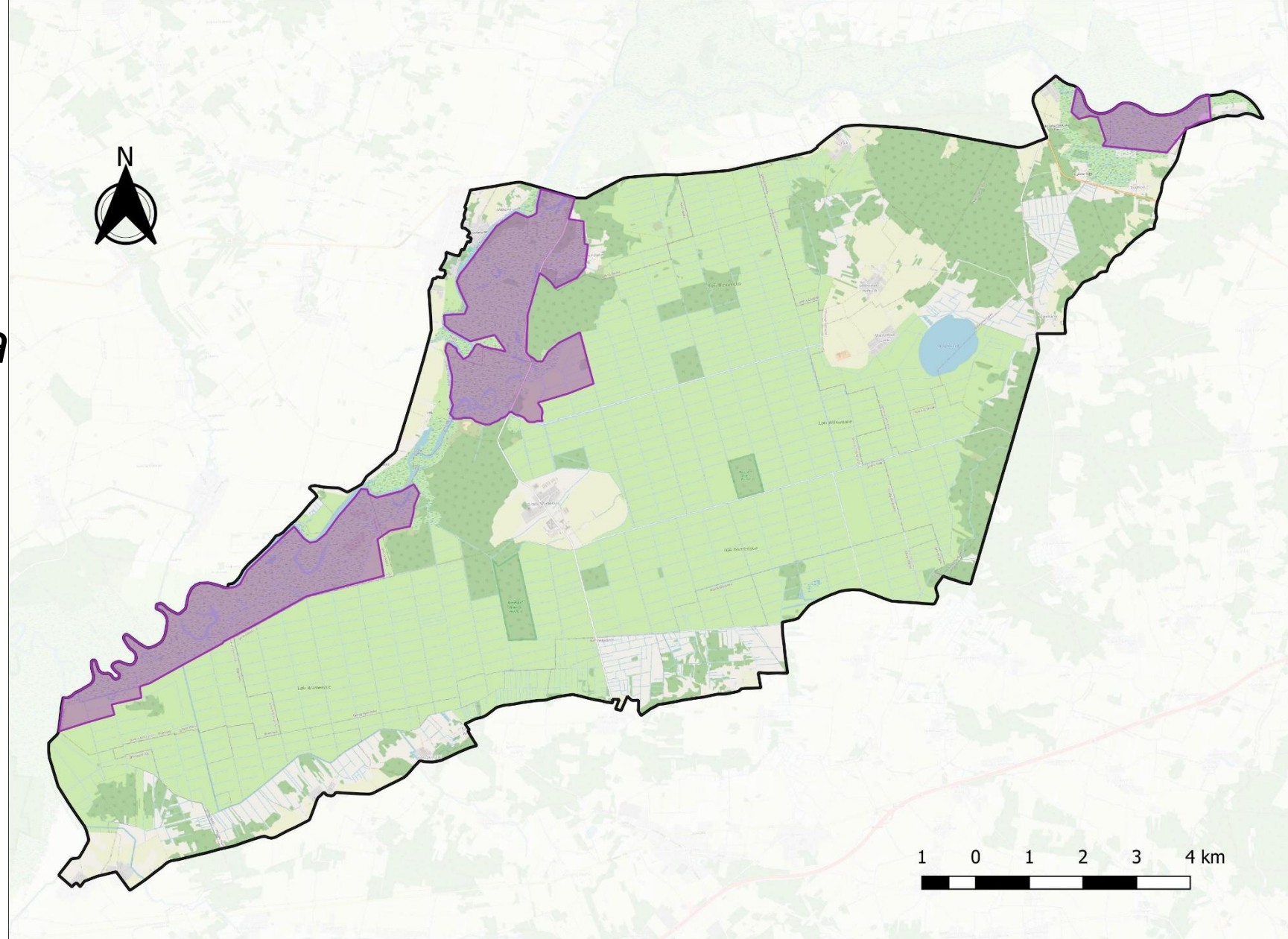
Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A119 Kropiatka Porzana porzana	Trzy wieczorno-nocne liczenia samców w terminach: 20.04-05.05, 06.05-20.05, 01.07-10.07. Zalecana stymulacja głosowa w przypadku niskiej aktywności głosowej (zgodnie z metodyką GIOŚ).	Liczenie na wyznaczonych 3 powierzchniach monitoringowych (zgodnie z załączoną warstwą wektorową)	RDOŚ w Białymstoku Raz na 3 lata

A119 krociatka *Porzana porzana*

Lokalizacja działań ochronnych

 Lokalizacja działań ochronnych

 OSO Natura 2000 Bagno Wizna

A195 rybitwa białoczarna *Sterna albifrons*

Liczebność wg SDF: **28 par**

Ocena ogólna SDF: B

Akt. liczebność: **0**

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **U2**

Siedlisko: **U1**

Szansa zachowania gatunku: **U2**

A195 rybitwa białoczarna *Sterna albifrons*

Cele działań ochronnych

Planowana zmiana oceny ogólnej w SDF na D – nie przewiduje się działań ochronnych

A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*

Liczebność wg SDF: **3 par**

Ocena ogólna SDF: B (C)

Akt. liczebność: **0**

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **U2**

Siedlisko: **U2**

Szansa zachowania gatunku: **U1**

A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*

Cele działań ochronnych

Planowana zmiana oceny ogólnej w SDF na D – nie przewiduje się działań ochronnych

A338 gąsiorek *Lanius collurio*

Liczebność wg SDF: **828-860 par**

Ocena ogólna SDF: C

Akt. liczebność: **953-1165 par (2023)**

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **FV**

Siedlisko: **U1**

Szansa zachowania gatunku: **FV**

Fot. Grzegorz Grygoruk

A338 gąsiorek *Lanius collurio*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku w stanie ochrony FV czyli na poziomie minimum 800 par.
2. Utrzymanie siedlisk gatunku co najmniej w stanie ochrony U1 na powierzchni minimum 8 000 ha.

Fot. Grzegorz Grygoruk

A338 gąsiorek *Lanius collurio*

Lokalizacja działań ochronnych

Nie przewiduje się
ukierunkowanych działań ochronnych dla populacji i siedlisk gatunku
poza ograniczeniem usuwania krzewów wzdłuż dróg i rowów
melioracyjnych opisanych w działaniach W.1, W.2 i W.4

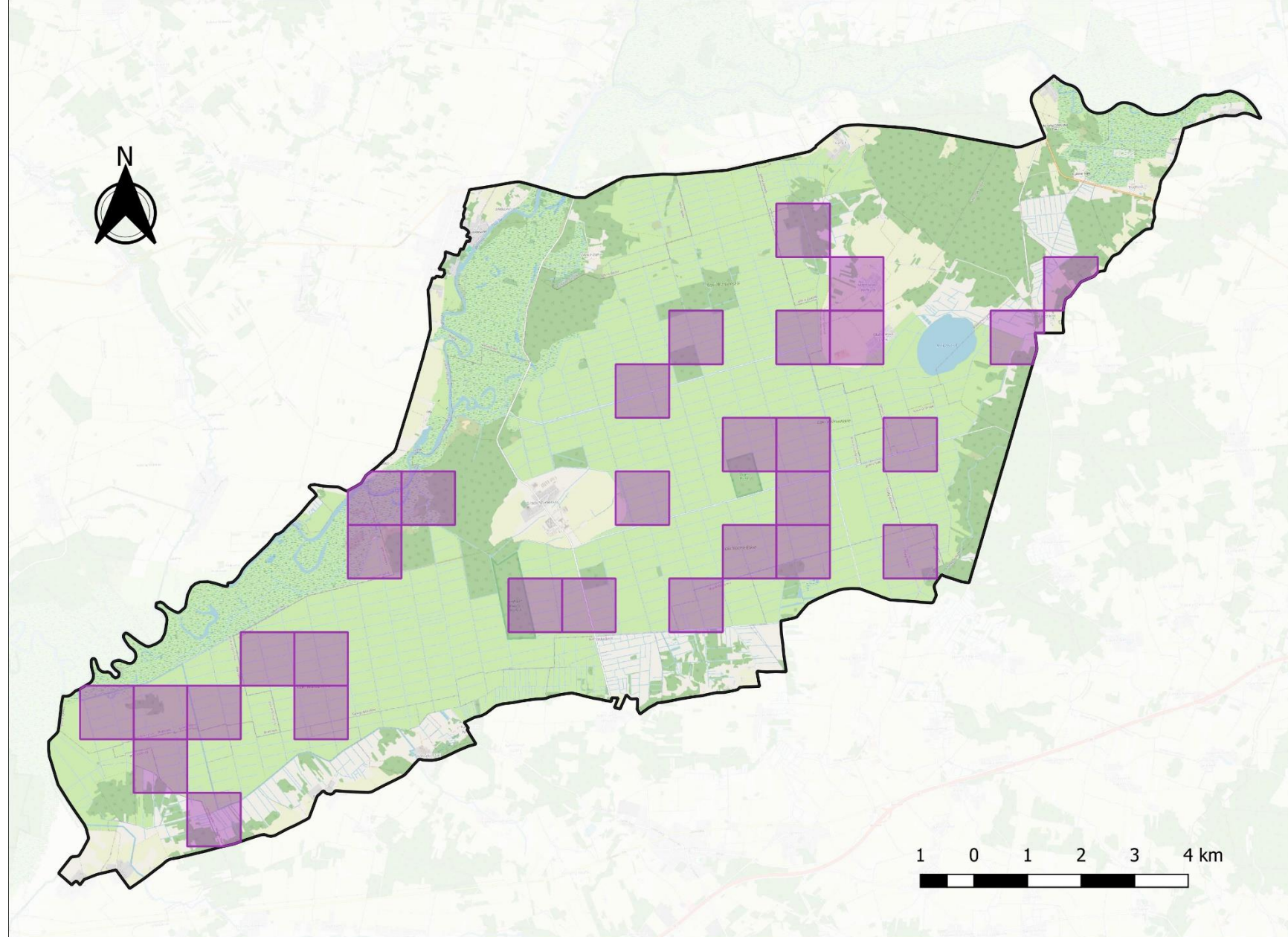
Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
A338 Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	Dwie kontrole w terminie od 15.05 do 15.06 na 30 powierzchniach monitoringowych. Wskazane stosowanie stymulacji głosowej.	Liczenie na 30 wyznaczonych powierzchniach monitoringowych o rozmiarze 1x1 km (zgodnie z załączoną warstwą wektorową)	RDOŚ w Białymstoku Raz na 5 lat

A338 gąsiorek *Lanius collurio*

Lokalizacja działań ochronnych

 Lokalizacja działań ochronnych

 OSO Natura 2000 Bagno Wizna

A307 jarzębatka *Sylvia nisoria*

Liczebność wg SDF: **263-300 par**

Ocena ogólna SDF: C

Akt. liczebność: **564-624 par**

Ocena stanu ochrony:

Populacja: **FV**

Siedlisko: **FV**

Szansa zachowania gatunku: **FV**

A307 jarzębatka *Sylvia nisoria*

Cele działań ochronnych

1. Zachowanie populacji gatunku w stanie ochrony FV czyli na poziomie minimum 400 par.
2. Utrzymanie siedlisk gatunku co najmniej w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 8000 ha.

A307 jarzębatka *Sylvia nisoria*

Lokalizacja działań ochronnych

Nie przewiduje się
ukierunkowanych działań ochronnych dla populacji i siedlisk gatunku
poza ograniczeniem usuwania krzewów wzdłuż dróg i rowów
melioracyjnych opisanych w działaniach W.1, W.2 i W.4

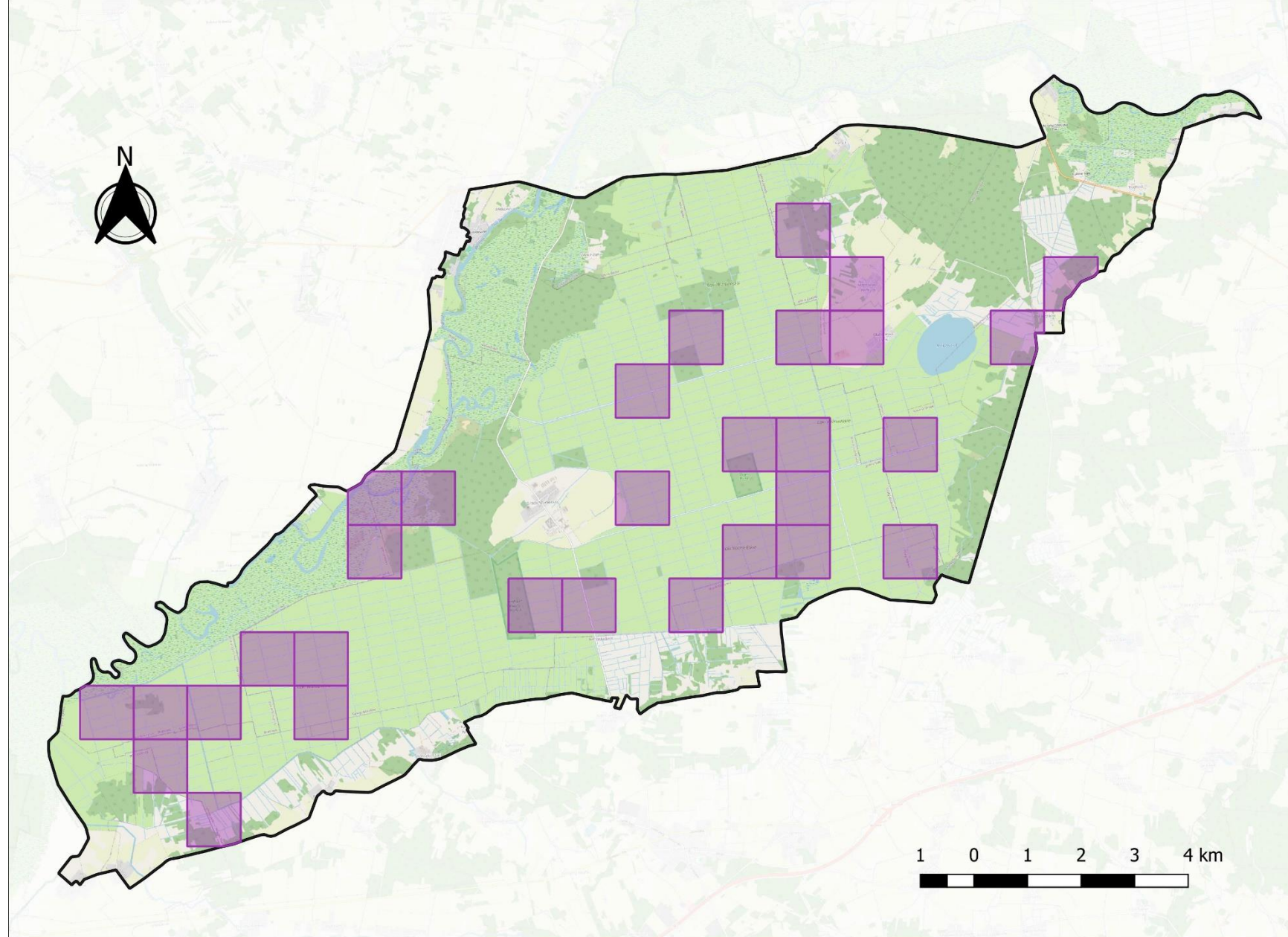
Działania ochronne

Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<p>A307 Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i></p>	<p>Dwie kontrole w terminie od 15.05 do 15.06 na 30 powierzchniach monitoringowych. Wskazane stosowanie stymulacji głosowej Wymagane zastosowanie stymulacji głosowej.</p>	<p>Liczenie na 30 wyznaczonych powierzchniach monitoringowych o rozmiarze 1x1 km (zgodnie z załączoną warstwą wektorową)</p>	<p>RDOŚ w Białymstoku Raz na 5 lat</p>

A307 jarzębatka *Sylvia nisoria*

Lokalizacja działań ochronnych

 Lokalizacja działań ochronnych

 OSO Natura 2000 Bagno Wizna

Dziękujemy za uwagę

Fot. Grzegorz Grygoruk